

Quan es faci efectiu el procés de responsabilitats que la Cambra prepara, serà l'hora en que Catalunya podrà acusar els qui s'han desmanegat per a fer que l'Estatut esdevingués un tros de paper.

El que tots podem en la lluita contra la tuberculosi

Continuant el curs de divulgació científica que organitza la Junta de l'Hospital i Casa de Beneficència, el passat dimecres, dia 22, en el Círcol Republicà Federal, el Dr. Pla i Armengol donà la seva anunciada conferència, amb el tema "El que tots podem en la lluita contra la tuberculosi".

Presidí l'acte l'Alcalde, senyor Ribé, el qual després d'immerescuts elogis al Dr. Armengol, cedí la paraula al Dr. Pujades qui féu una encertada presentació del conferenciant.

Ciudadans: — digué el Dr. Pla i Armengol — Permeteu-me en primer lloc que en saludar al bon amic Pujades li agraeixi les seves paraules i us manifesti amb tota sinceritat que m'honora ocupar aquesta tribuna que m'oferiu perquè jo us doni aquesta conferència, que millor li escauria el nom de conversa. Dic conversa, perquè no vinc a parlar-vos de qüestions que puguin aixecar entusiasmes sinó d'una qüestió de gran transcendència que explicaré, com he dit, en to de conversa per tal que vosaltres en pugueu treure el millor profit possible. Per això el tema és: "El que tots podem en la lluita contra la tuberculosi".

Tots haureu sentit dir, o sabreu perfectament, que arreu del món preocupa molt el problema de la lluita contra la tuberculosi. Doncs bé; aquesta lluita la poden realitzar les organitzacions i també cada un dels ciutadans.

Les organitzacions oficials de lluita antituberculosa o sigui les organitzacions estatals, es limitin solament a combatre els efectes de la malaltia, puix que la ciència no s'ha portat ben bé d'acord respecte a la manera més eficaç de combatre-la. Hi ha, però, molts punts en els quals tots estem conformes.

La tuberculosi és una malaltia infecciosa però que pot o no desenvolupar-se; és a dir, que el microbï penetra dins el nostre cos i viu allí, però això no vol pas dir que hagi d'atacar forçosament, és precis que un cop a dintre pugui viure i desenvolupar-se. No n'hi ha pas prou en tirar la llavor perquè aquesta germini, és precis que el terreny sigui abonat. Una llavor, per exemple, tirada en aquesta sala, no tinguem por que doni cap fruit, però si la tireu en un camp adequat aleshores seria estrany que no germés. Igualment passa amb la tuberculosi, entra el microbï dintre el cos i es desenvolupa o no, segons que trobi els òrgans febles o sans. És a dir, que tenir el microbï no vol dir ésser tuberculós, ens havem infectat, ens havem contagiats, però no en som malalts.

De manera que per ésser tuberculós calen dues coses: que hi hagi llavor i que el terreny on vagi a parar sigui abonat pel seu desenvolupament.

Perquè aquest microbï arribi a fer sentir els efectes de la malaltia, cal, i permeteu-me aquesta frase, "badar". I cal badar perquè el

cibrobi quan comença a germinar dona senyals suficients que permeten evitar la malaltia.

Manera d'evitar la tuberculosi?

Primer: que no entri el microbï; segon: fer que el terreny li sigui advers; tercer: si el microbï es desenvolupa, procurar d'exterminar-lo a les seves primeres manifestacions.

Quant al primer, amics, jo us tinc de dir que per ara no és possible evitar-ho. Recordo les paraules d'un amic meu: "La humanitat no s'ha pogut lliurar de les rates i es fa la il·lusió d'alliberar-se d'un microbï que és molt més petit que aquelles i no sap encara la manera de caçar-los".

Sembla una solució separar els infectats de les persones que no ho estan. Però és que un infectat no ha pas de fer tornar tuberculós a tots els que el voltin. És clar que d'aquesta manera s'ha evitat la infecció a un gran nombre de persones.

Ja aclarirem ben bé aquest punt.

El xarrampió. En lleis sanitàries s'ha disposat la separació dels infectats per aquest microbï; però s'ha demostrat que el xarrampió es contagia molt abans que el nen doni cap senyal de manifestació. Per això en algun país ja han descartat aquesta tesi. El que convé són infants sans, que l'evitar l'entrada del microbï és, per ara una il·lusió. Tots, tard o d'hora ens posem en contacte amb el microbï, tots estem infectats de tuberculosi. Ara bé; el que hi hagi aquesta fatalitat vol dir que haguem de prescindir d'evitar-ho? No. Sempre serà preferible que entrin pocs microbis que no pas molts. Això té una gran importància quan es tracta d'infants.

Es precis que els infants s'apartin tot el possible d'aquest microbï sobretot fins als cinc anys ja que fins aleshores està demostrat que els nens agafen formes tuberculosos que sinó s'hi posa una cura especial el desenvolupament és molt més ràpid que en un cos adult. El tracte habitual amb un malalt si es tenen les precaucions higièniques necessàries, no corren tants perills com molts es pensen. Jo insistiré en aquest punt perquè ha donat lloc a alguna confusió. És a dir: que moltes famílies han abandonat a un tuberculós per por que acabés d'infectar als demés individus. Malauradament no pensar en evitar l'entrada de tan cruel microbï, hem d'encaminar la lluita a evitar que el nostre organisme estigui disposat a lluitar contra la malaltia.

Totes les coses que influeixen en la tuberculosi, afortunadament no n'hi ha cap de fatal. El microbï converteix l'home en un malalt però el seu mal sempre té cura. I creieu que és un gran element defensor el tenir confiança amb la curabilitat. Encara us diré més: la tuberculosi és una de les malalties més curables.

Una de les coses que també cal tenir molt en compte per a com-

batre aquest microbï, és l'herència. Em refereixo que, generalment, de pares tuberculosos n'esdevenen fills tuberculosos.

Això no vol pas dir que un fill tuberculós s'hagi d'abandonar. No. El que cal es cuidar-lo degudament.

Anem a casos pràctics: Quan una persona es costipa cal que es preocupi del seu costipat, sobretot aquells que els seus pares han mort tuberculosos, doncs aquest pot ésser un element que es juntí a les primeres manifestacions d'una tuberculosi que demà agafarà proporcions superiors.

En la lluita antituberculosa sempre hi ha d'haver l'esforç i voluntat de lluitar.

Hi ha dues causes a considerar dintre aquesta lluita: la social i la patològica.

Hi ha una sèrie de malalties tals com el xarrampió i altres, però sobretot aquesta, que ataquen en gran manera a la infància.

Manera de conèixer-ho: Si no queda gana a l'infant que ha passat aquesta malaltia. No cal pas desesperar-se, però serà un bon consell preocupar-se'n perquè podria ésser el començament d'una activitat tuberculosa.

Això té també, molt interès en el catarro. Un infant que es costipa sovint; cal pensar que podria ésser un començament de la tuberculosi.

Totes aquestes coses que hom no hi dona importància poden ésser, ben cuidades, la cuiraga més eficaç per a conèixer i per tant combatre aquests terribles enemics de la humanitat.

Disminuir de pes, perdre la gana, heu's ací altre factor per a conèixer els principis d'una enfermetat diatètica.

Quant a les principals causes socials que les podem considerar un perill continu per la tuberculosi són el primer lloc les males habitacions, sobretot en capitals com Barcelona mancades d'aire i llum. Agafeu una planta i feu-la créixer en un lloc mancat de llum i veureu com quedarà tota blanca, sense color, completament malalta i transformada de les demés. Les persones, doncs, necessiten també la llum suficient, s'entén naturalment, llum solar.

A més, hi ha les males condicions de treball.

També influeix molt, i cal que això ho tinguin present els joves, els esports convertits en excés de desgast físic. Hi ha una gran quantitat de jovent que després de 48 hores de treball es carreguen una pesada motxilla i emprenen llargues caminades pensant que d'aquesta manera acumularan més energies. És tot al contrari, consti que no es fa mai salut quan el cos es fatiga.

També els municipis o l'Estat, s'ha de preocupar de què el treball estigui adequat a les condicions físiques de l'individu.

Es una equivocació aquesta tradició que el fill tingui de seguir la

Revetlla de Sant Joan. Carnaval d'estiu. La senyora Moral autoritza per aquests dies trencar les normes de la seva serietat i hom pot abandonar-se als desvaris de la rialla, del vi (no vi ordinari, sinó vi de qualitat), del ball, del "camping" nocturn, i la poca-solta.

Revetlla de Sant Joan. Hi prenen part petits i grans. La canalleta, dies abans, ja es prepara, passant casa per casa a recollir combustibles per la foguera. Recullen tot el que s'els dona. Cadires trenca-des, taules coixes, "mundos" que faran el seu darrer viatge, màrfe-gues, estereofonadors, bressols, etc...

Al fosquiar, apilen tota aquella fira de trastos vells fent-ne una piràmide i al bell cim hi posen un paraigües o una ombrella oberta. Sembla talment que vulguin espantar una probable pluja. Coses de mainada que els grans celebren.

Tot això es fa a les ordres d'un capità de colla i a l'hora convinguda, ell és el que encén el llumí i obre l'acte, oficialment.

Aquesta operació es fa seriosament i amb tota solemnitat i amb públic espectador. Hom, al veure-ho, pensa si algun dia, anys a venir, aquell mateix bordegas, amb altra indumentària i amb més responsabilitat del càrrec, precedit de uniformes i música, no posarà en joc també la palanca que il·luminarà la inauguració oficial d'una futura Exposició Internacional.

Tot seguit; ve el disparar constant de petards, coets voladors, bengales, corre-cames, i tota mena de productes pirotècnics.

Els rostres dels infants radien de joia. Fixeu-vos amb l'esguard seriós

mateixa carrera o ofici que el pare. I per això, també hem d'evitar l'excés de treball. Afortunadament avui dia aquesta qüestió no representa cap problema greu, ja que en malts països està ja molt prop d'imposar-se la jornada de sis hores.

De manera que són aquests petits detalls els que cal tenir en compte tota vegada que són ells els que ens indiquen les primeres manifestacions de la tuberculosi i és aleshores quant aquesta es fa completament curable.

Un dels símptomes que no falla és el perdre la gana. És clar que la gana es pot perdre per un sens fi de coses: un període d'enamorament, un transtorn greu, la pèrdua d'un familiar, etc.; en aquests casos naturalment, que no cal espantar-nos puix que ja coneixem la causa, però llevat de tot això és precis, al perdre la gana, posar-se en guàrdia.

L'aflaquir-se; heu's ací un altre factor que es troba en les mateixes condicions que l'anterior.

Fortes excitacions nervioses, mal humor freqüent, etc., són també coses que hem de tenir en compte si volem evitar una propera tuberculosi. Les palpitations no cal dir que també les hi podríem incloure.

Una menstruació imperfecte en

i contrist de l'anyó que després d'encendre amb tota cura un petard, el llença ràpidament a l'espai i el petard no fa explosió. En lloc del "paf" eixordador, fa un ridícul "xufff...". A uns quatre metres hi ha tot una família que pren la fresca al portal de casa seva, amb tertúlia arrencada i tot de cop el cau al mig una piula o un corre-cames. Esverament general.

La pedra foguera, és la plaga que més temen els comerciants. Moltes vegades al llançar-la a terra, va seguida de dues menes de sorolls. El xec-xec-xec produït al topar en terra, i el de la trencadissa d'un vidre d'aparador a conseqüència d'un rebot imprevist. Aleshores el bordegas fuig corrent i dintre l'aparador hi queda el cos del delictu.

A mitja nit, els balls de revetlla són curulls de parelles que es lliuren a la dansa fins a clarejar.

Les colles fan "camping" a les fonts i paratges addients. Coques i moscatell. Menjar i beure. Estómac ple i cap que voleia. Crits, xiscles i baralles. Poca-soltes i valents.

El cel clareja. El disc rogenç del sol s'obria a l'horitzó. La lluna s'entorna discretament. Les cares s'allargassen tot esgrogueint-se. Els vestits perden les formes i les persones també. Cançons obscenes de la joventut amb un barreig inconcebible unes hores abans, com ho serà també unes hores després. Confiances alcohòliques. Excitacions deshonestes. Festa pagana a la fi.

I tot això, incomprendible en altres èpoques de l'any, porta un aval: Sant Joan.

J. ANDRADE

la dona verge, un flux blanc, etc., són també elements perillosos

En resum, cal amics, conservar fort el nostre organisme per evitar aquesta terrible enfermetat.

Com lograr-ho?

Instal·lant Dispensaris de Rontgenologia en els quals hom hi pugui anar a examinar-se sense cap mena d'escúpol.

Cal que el poble s'acostumi a visitar aquests llocs on es farà el diagnòstic de la seva enfermetat encara que aquesta hagi estat suposada, i d'aquesta manera serem a temps a tot. És la única manera que aquest problema que avui tant preocupa a la humanitat quedarà reduït a la mínima expressió.

Finalment, us haig de confessar, amics, que Sabadell poden estar orgullosos de la tasca fins ara realitzada per la Junta de l'Hospital i Casa de Beneficència, però malgrat això, que no ha estat per a cercar un aplaudiment, sinó que ho hem de reconèixer tots, és precis contribuir i pensar en una obra tan altruïsta com és en portar cada u la seva col·laboració quasi obligatòria pel que salvarem a la humanitat de tant terrible enemic.

Una forta ovació coronà el parlament del Dr. Pla i Armengol, per la concurrència, que llàstima que no fos més nombrosa.

PANORAMES

Nit de revetlla

L'alta valor de la dona

L'escriptora sabadellenca Francesca Casanovas, ha publicat a "La Rambla" amb l'epígraf que encapçala aquestes ratlles l'article que reproduïm a continuació:

"En un setmanari gràfic madrileny molt aficionat a les enquestes més o menys innocents com a mitjà d'omplir-lo d'una cosa o altra, n'he vist una que, si no més interessant que les altres, almenys és més curiosa.

Es tracta d'una enquesta feta a diversos personatges més o menys populars, sobre quin càrrec dins els govern donarien a la dona. Hi ha, naturalment, molta disparitat d'opinions; des dels intransigents disressats de persona sensata i moderada, fins als més salats feministes. Des del senyor que opina que la dona fa mal fet de voler-se sortir d'allà on la naturalesa l'ha posada, etc., passant pel que creu — és un dir — que la dona és massa sensible i per tant, no sabria jutjar de les coses amb imparcialitat; arribant, àdhuc al que amb compassiva tolerància voldria inventar quelcom on ens poguessin lluir, per exemple: creant una cartera que podria ésser d'Estètica Nacional.

Però n'hi ha que han contestat més sincers, i han dit que la voldrien veure, qui a Treball, qui a Belles Arts, qui a Hisenda, qui a Instrucció Pública, i gairebé són majoria els que la dedicarien a Estat. Veritablement no es pot demanar més; ja que això vol dir que som compatibles per a qualsevol i que pesi al que diuen — no al que pensen — quatre senyors gens en consonància amb els corrents moderns, els demés ens donen el just valor que podem posseir.

Ves per què no podem arribar al mateix nivell uns i altres, no hi ha res que s'hi oposi, només una cosa: la manca de cultura d'uns o altres; però treieu-la d'un home que en tingui o bé doneu-la a una dona que no en posseeixi i quedaran altra vegada en el mateix grau.

Que la dona fa mal fet de sortir-se del lloc on la naturalesa l'ha posada. I on l'ha posada la naturalesa? Inferior a l'home? Físicalement, no diré; però moralment, sí. A més que la naturalesa tampoc ha posat a l'home en el camp de la política; és segur que el primer home del món no tindria altra preocupació que la de procurar-se aliment, per a ell i per als seus familiars i totes les altres minúcies que crearien les necessitats del temps. Després, amb els fills ja grans, que la primera dona hauria criat d'acord absolutament amb les lleis fisiològiques que la regiren; ja tingué qui l'ajudà en tots els seus quefers de cap de casa, i com el temps li sobrava, per no avorir-se deuria inventar qualsevol cosa per barallar-se amb el veí de més a prop i llavors sospiraria satisfet de pensar que en el món ja hi havia una cosa més. La guerra i — conseqüència seva — la concòrdia després. És a dir, la política.

I veient que allò era un mitjà

agradable per passar el temps i de passada eixamplar l'horitzó, es llençà de cor en la flamant troballa. Qui tindria cura de la casa, però, mentre ell, ajudat dels fills, es dedicaria a la nova càrrec? I decidí que la dona es quedés amb les filles guardant la llar.

La naturalesa els féu iguals moralment, físicament, més fort el mascle, perquè proveís la llar i la família i els guardés; però ell que no es veiés sotmès a les lleis fisiològiques de criar fills, li sembla que per això era superior i així s'ho assignà en la primera victòria haguda.

I així fou com la dona anà quedant al marge de tot el que no fes referència a l'intimitat de la llar. I així totes aquestes generacions de dones que s'ho han cregut, i no han tingut esma de moure-se'n. De tant en tant, n'ha sortit alguna d'espavilada que no s'ha resignat i llavors sabem que de dret o defet ha portat entre les mans els fills que mouen els destins d'un poble, valent-se si no del seu talent declaradament—perquè li ha estat negat—, per mitjà de la seva feminitat habilitíssima que li permet jugar amb la vanitat masculina dominant-la al seu gust, i fent-ne una arma que esgrimeix amb perícia perfecta.

Els però l'han preferida sempre així. Saben que l'instruïda, culta, és igual que ells i els podria vèncer amb facilitat fent més remarcable la derrota i per això encara n'hi han—no tots i afortunadament—que la volen cursi i atrassada. Perquè no els discuteixi. I s'han desentès d'ella amb una excusa qualsevol; però en canvi — llei de les compensacions — es deixen guanyar fàcilment per la que, una mica llesta, sap fer valer la seva ignorància i explota la llur vanitat d'éssers superiors. Però prefereixen ésser vençuts per unes llàgrimes a ésser-ho en terreny igual i amb tota legalitat.

De tota manera sempre agraïrem més a l'home que sincer confessa trobar en nosaltres unes adversàries, que no pas al que compassiu ens considera unes infelices visionàries.

Quedem que no hi ha per què, doncs, no pugui encarregar-se d'una cartera, i millor la d'Estat que qualsevol altre. Diplomàcia no és precisament lo que ens falta. I d'això algú se'n deu haver convençut per quant a Rússia és una dona l'encarregada d'aquesta cartera, reeixint rotundament, prop del govern de Noruega on havia fracassat el seu antecessor masculí.

Esperem doncs, que el temps vingui a confirmar el nostre optimisme. I mentrestant direm amb tò de pregària: Doneu-nos cultura i el món serà nostre.

—PERSONA DE CONFIANÇA, oferint garanties, s'ofereix per moço de magatzem o similar. Pretensions modestes.

Dirigir-se a l'Administració d'aquest Diari, Sant Pere, 31.

Audició de deixebles

Una festa simpàtica i ben agradable pel nombrosíssim públic que hi va assistir, fou l'audició de deixebles de la nostra Escola Municipal de Música, qual acte tingué lloc diumenge passat a la tarda, en el Saló del Consistori del nostre Ajuntament.

A l'hora anunciada i com diem, amb una gran concurrència que omplia per complet el saló i dependències anexas, va començar aquesta audició. El llarguíssim programa fou executat pels deixebles esmentats en el mateix, i és impossible, gairebé, dir quins sobresortiren, doncs tots ells, demostraren lluidíssims coneixements de les seves peculiars aficions, que l'Escola de Música perfecciona, i els fa sensibles a la seva dura tècnica.

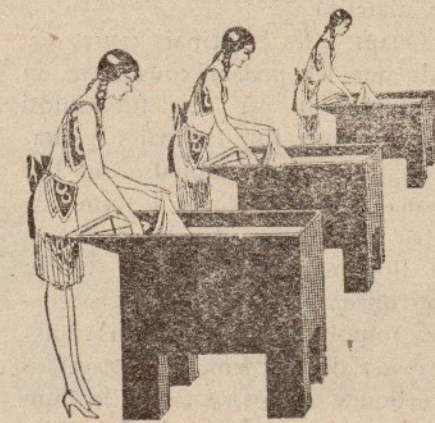
Si bé és difícil esmentar noms, cal remarcar la sardana de l'alumne Pere Torras Tarragó, "Fruit primerenc" que tingué l'honor d'ésser executada per la nostra Banda Municipal. En aquesta seva composició d'alumne Torras Tarragó, demostrà unes excepcionals condicions i un excellent temperament de músic que pot fer sobresortir el seu nom dintre els compositors sabadellencs.

Acabà l'audició executant els alumnes de les classes de solfeig i la Banda Municipal "Cançó de setembre", dirigits pels sots-director de l'Escola de Música En Mateu Rifà. Aquesta composició brillantment dita, tingué de repetir-se pels llargs aplaudiments de l'auditori.

Després es féu la repartició de premis i l'acte acabà amb el major entusiasme.

Ocupava la presidència l'Alcalde, senyor Ribé, la Comissió de Cultura, diversos regidors, el Secretari Municipal En Altura i Pujada, l'Arxiver En Miquel Carreras, i el professorat de l'Escola de Música. El Director de l'Escola, senyor Maslovet va rebre moltes felicitacions per l'interès que demostra en educar els deixebles de la institució municipal, a la que hi ajuntem també la nostra, ben sincera.

El Mestre Lamote de Grignon no pogué assistir, per una malaltia repentina, a aquest important acte.

Safareig
de ciment armat
Sumament practier

MANICH

GURREA 121. SABADELL. TELÉFON 537.

Inauguració d'un Grup Escolar

Diumenge passat fou inaugurat oficialment, a Sant Cugat del Valles, el Grup Escolar que ha bastit el seu Ajuntament amb l'auxili de l'Estat.

L'acte va revestir una extraordinària importància, i la simpàtica vila vallesenca aparagué en plena festa, veient-se arreu domassos i banderes catalanes i de la República.

Un gran nombre de personalitats hi concorregueren. El President de la Generalitat, senyor Macià, el rector de la Universitat Serra Hunter, representacions del Magisteri, diputats a Corts, i de la Generalitat un gran nombre d'invitats, i el governador civil, senyor Moles.

En la inauguració oficial del Grup Escolar el senyor Macià pronuncià un important discurs. Després va visitar-se l'Exposició d'art local instal·lada al vestíbul de l'edifici.

Els invitats foren obsequiats amb un banquet, finit el qual visitaren el Monestir i se'ls donà compte de les obres de consolidació que es porten a terme en aquell monument i de les troballes arqueològiques que han estat fetes amb motiu d'aquests treballs.

Pel poble veí fou diumenge, un dia excepcional, i demostra l'esperit de civisme que anima als seus ciutadans en preocupar-se d'una manera tan eficaç i positiva per la cultura dels seus fills.

Als actes celebrats a Sant Cugat hi assistiren l'Alcalde de nostra ciutat Salvador Ribé, el President de la Comissió de Cultura Joan Mora, acompanyats de diversos regidors d'aquesta Comissió junt amb el Secretari de l'Ajuntament, Altura Pujada.

Premi Albert de Quintana

El Comissari de la Generalitat de Catalunya a Girona, senyor Josep Irla, ha creat, en homenatge a la memòria de l'il·lustre jurisconsult i diputat a les Corts Constituents, senyor Albert de Quintana de León, un premi de mil pessetes al millor treball sobre aquest tema: "La institució popular del Jurat, mitjans processals que garanteixin la seva plena eficàcia jurídica i social".

Formaran el Jurat qualificador els lletrats senyors Pere Comes conseller de Justícia i Dret de la Generalitat; Pere Coromines, diputat a Corts; Joaquim de Camps i Arboix, conseller adjunt de la Comissaria; Joaquim Franquesa, degà del Col·legi d'advocats de Girona, i Jaume Brunet, secretari de la Comissaria.

Oportunament es publicarà la convocatòria del concurs.

CORTINA ORIENTAL
CORDONET
Carrer Tetuan, 187

DE LA COMARCA

SENTMANAT

L'Agrupació d'Aficionats del Teatre de la Societat Coral "La Glòria" ha organitzat una vetllada per a demà dimecres dia 29 dels corrents, en la qual es posaran en escena les obres "La casa de tot-hom", i "La sala de rebre", representada per aficionats i aficionades del mateix poble.

—També en aquesta Societat s'ha bastit un local addient per a Biblioteca, la qual es va nodrint de forces volums.

Dintre poc temps, es farà la inauguració oficial d'aquesta nova dependència, que tant pot contribuir a fomentar la cultura entre els nombrosos socis de l'entitat.

SANT CUGAT DEL VALLES

A més de la inauguració del Grup Escolar que ja donem compte en altre lloc d'aquest número, ahir a la tarda va tenir lloc l'acte del repartiment de premis del Concurs de Lectura i Escripció Catalanes i Història de Catalunya, darrerament celebrat el qual va veure's força corregut.

La Plàstica

Un triomf de Vila-Puig

L'Ajuntament d'acord amb la Junta de Museus de Barcelona ha adquirit un magnífic paisatge, actualment exposat al Saló de Montjuïc, i original del nostre compatriota En Joan Vila-Puig.

Es tracta d'una bellíssima obra la qual dirà sempre la categoria de pintor que En Vila-Puig ha assolit, i és per això que en, alegrar-nos de poder donar aquesta nova, felicitem cordialment al seu autor

ACADEMIA MIRALLES :: Escola Industrial, 23

CURS D'ESTIU - JULIOL - SETEMBRE

Preparatòries d'ingrés - Comerç - Batxillerat - Magisteri i Peritatge Mercantil

Hores convingudes

Classes col·lectives, particulars i a domicili

La inscripció es tancarà el dia 30 de juny

Obertura el dia 4 de juliol

ELS VEINS DIUEN...

Per al senyor Batlle

Dies enrera ja EL POBLE va fer-se ressò dels embargaments que es fan a la nostra ciutat, prop de modestos industrials que tingueren la valentia en plena dictadura de negar-se a pagar els talons del Comitè Paritari Interlocal. Havíem pagat amb tota puntualitat el del Comitè Local. No sabem fins ara el per què hi havia estaments que pagaven el de Sabadell sol i altres de més xica categoria tenien de pagar el d'ací i l'interlocal que residia a Barcelona.

Entenent, doncs, que nosaltres pertencíem a un estament privilegiat, car estàvem afectats amb una doble quota, cosa que encara no ens han explicat aqueixa anomalia, fèrem constar sempre la més airada protesta a l'ensament que exposàvem les nostres raonables reclamacions, per tota satisfacció als agents encomanats de cobrar el pagament de dits talons ens deien: "Habrán de pagar de grado o a la fuerza; ya saben Vdes. que ahora mandan los del sable". Així i tot vàrem passar de l'any 1928 fins part del 1931, rebent avisos i menaces d'embarg, quedant a bastament demostrat que ni la primera ni la segona dictadura tingueren prou pit per embargar cap dels contribuents que d'una manera decidida vàrem protestar i deixar de pagar un impost a totes llums impopular.

Es molt sensible que siguin els nostres, la República, que tingui de fer pagar les injustícies i despilfaros dels Comitès Paritaris Interlocals d'aquell temps.

Fa enrogir de vergonya veure petits i honrats industrials que es veuen atropellats per uns senyors que acompanyats d'unes parelles de la guàrdia civil porten l'esglai a casa d'uns modestos industrials.

No cal dir que per tot l'exposat podem esperar de la primera autoritat posarà tota la seva influència per acabar aquesta manifesta injustícia.

Tomàs MARIN.

ELS ESPORTS

Els Escacs

Resultats de les partides jugades el dia 14 del corrent:

Primera categoria

Euterpe 3 1/2 — C. E. Sabadell 1/2
J. E. Pensament 1 1/2 — Círcol 2 1/2
J. Catòlica 2 1/2 — C. Industrial 1 1/2
Cervantes 3 — P. Jac 1

Segona categoria:

Círcol (C. A.) 1 — C. Industrial 3
C. Espanyol 4 — C. E. Sabadell 0
Cervantes 1 1/2 — P. Enroc 2 1/2
C. Cultural 1 — Círcol 3
Euterpe 2 1/2 — Penya Jac 1 1/2

Del dia 16:

Primera categoria

Penya Jac 0 — Euterpe 4
J. E. Pensament 3 — J. Catòlica 1
C. Industrial 2 — Círcol 2
C. E. Sabadell 1 1/2 — Cervantes 2 1/2

Segona categoria

Círcol (C. A.) 1 — Cervantes 1
C. E. Sabadell 1 — Euterpe 3
Círcol 1 — Penya Enroc 3
C. Industrial 4 — C. Cultural 0
Cafè Espanyol 0 — Penya Jac 0

Puntuació primera categoria:

Círcol	33	punts
Euterpe	27 1/2	
J. E. Pensament	27	
J. Catòlica	24	
Cervantes	24	
C. Industrial	20 1/2	
Penya Jac	12	
C. E. Sabadell	8	

Segona categoria:

C. Industrial	42	punts
Cafè Espanyol	41	
Penya Enroc	39	
Círcol (C. A.)	39	
Cervantes	36	
Círcol	34	
Euterpe	25	
C. Cultural	16 1/2	
C. E. Sabadell	14	
Penya Jac	13 1/2	

AYMAMI

S
A
S
T
R
EPérez Galdós, 142
Pare Sallarés, 38VOL VOSTÉ TENIR EL
CAP PERFECTAMENT NET
I EL CABELL FI I BRIL·LANT COM LA SEDA?

Usi sempre el rentador del cabell

CAPILARINA A

Preu de la caps: 35 cèntims

De venda en las Perfumeries, Drogueries i Queviures.

NOTICIES DIVERSES

Del Municipi

Ahir a la tarda, l'Alcalde senyor Ribé es traslladà a Barcelona per tal de visitar al senyor Governador Civil de la Província i posar-li en coneixement i tractar personalment de varis assumptes d'ordre general que afecten a la nostra ciutat.

L'emissora Ràdio Barcelona, ha atès el requeriment fet per l'alcaldia i per mitjà del seu micròfon ajuda a la propaganda iniciada per la Junta de l'Hospital i Casa de Beneficència pro Dispensari de Rontgenologia.

Demà, dimècres, a les set de la tarda es reunirà la Comissió de Festes per tal de procedir a l'estudi i confeccionament del programa per la propera Festa Major.

Ahir a la tarda, el President de la Comissió de Cultura, acompanyat dels senyors Cirera i Germà, es traslladaren a Premià de Mar per tal d'ultimar els tràmits i gestions per instal·lar a dita vila costera, un grup de les nostres Colònies Escolars.

La Política

El proper dijous, el Círcol Republicà Federal, celebrarà Reunió General extraordinària, per a tractar un assumpte de molt interès.

La vida social

Demà dimecres, a dos quarts de set de la tarda, el Sindicat de l'Art Fabril i Tèxtil, secció de cusidores escutidores i nuadores de peces, celebrarà reunió general extraordinària al Círcol Republicà Federal.

Vàries

Promet ésser un èxit el concert que el pròxim dijous, dia 30 del corrent, donarà el Quintet Padró a l'Acadèmia de Belles Arts, ja que executarà un interessantíssim programa.

Alexandre Villaespa Corberas, de 27 anys, solter, domiciliat a Can Miró, de Bella Terra, viatjant a un camió en qualitat de moço, resultà amb ferides lleus a conseqüència d'haver topat el vehicle en que viatjava amb un altre a la carretera de Sardanyola, cruïlla amb la de Bella Terra.

Lluís Companys, de 35 anys, domiciliat a la Ronda de Ponent, núm. 42, anant a Santa Cristina amb bicicleta, fou víctima d'un accident, havent estat operat a la Clínica del Doctor Roses de Barcelona a conseqüència de les ferides que li foren produïdes.

Gregori Alonso Saldaria, de 19 anys, anava amb bicicleta pel carrer de Ripoll fou abordat per un gos propietat d'Ignasi Bossier, derribant-lo i causant-li ferides de pronòstic lleu.

Tal com vàrem anunciar, dissabte vinent, dia 2 de juliol, a l'Acadèmia de Belles Arts, hi haurà una subasta d'obres d'artistes sabadellencs. Tenim noves que es tipus de preu mínim seran accessibles per tot hom.

A la Caixa d'Estalvis d'aquesta ciutat s'han ingressat durant la passada setmana, 169.259'00 ptes. procedents de 1.001 impositacions.

Els imponents nous són 23.

S'han retornat 119.235'46 ptes, a preu de 198 interessats; resultant a conseqüència un saldo a favor dels imponents, de 50.023'54 pessetes.

Diuenge vinent s'inaugurarà a Terrassa la piscina del seu Club de Natació.

Amb aquest motiu seran molts els sabadellencs amants d'aquest esport que s'hi traslladaran.

—ES VEN BICICLETA quasi nova.

Raó, Carretera de Caldes, 127, de 6 a 8 tarda.

Un sabadellenc i amic nostre va fer, no fa molts dies, pels volts de Can Riera, una bona collita de bolets, cosa ben extemporànea en aquest temps.

Però ara llegim, que al darrer mercat de Vilafranca del Penedès, també foren vistos amb sorpresa general grans quantitats.

En el primer moment hi hagué recels a adquirir-los, per raó de la seva extemporaneïtat; però exminat el producte per agrònom competent, aviat es despatxaren.

A més, molts recordaven que l'any 1915, de tan abundants pluges com l'actual, es donà igual fenomen.

Es tan gran la humitat del terreny, factor capital de la dita pro-

ducció, que en els veïns monts d'aquella contrada vilafranquina, com Penyafiguer, La Vall i Sant Domènec, apareixen en gran escala.

Moviment demogràfic

NAIXEMENTS:

Vicens Raduà Grau.
Anna Reballo Vicente.
Angel Pardo Gil.
Esteve Fainé Tantiñá.
Carme Bertrán Montané.
Angela Miquel Salvador.

DEFUNCIONS

Joan Barnils Rafel, 47 anys, casat; Covadonga, 175.
Artur Planas Fortuny, 45 anys, casat; Cra. Molins de Rei.
Rosa Carbonell Carbonell, 63 anys casada; Regàs, 52.
Joan Buxadé Argemí, 61 anys, casat; Ferran, 57.
Margarida Mach Cardús, 72 anys, vidua S. Ferran 82.
Antònia Pich Salóm, 65 anys, casada, Riera Alta, 9.

CASAMENTS

Josep Sanchez Ortega amb Francesca Macip Borrell.
Fausti Domenech Nogués amb Madrona Pardell Estadella.
Ramon Cairó Benicio amb Maria de la Assumpció Llongueras Cairó.
Joan Comas Ros amb Gerònima Argemí Pons.
Miquel Villagrà Rubió amb Antònia Gisbert Roig.
Jaume Dalmau Parés amb Pilar Argemí Ginestós.

SALO IMPERIAL

AVUI A LA NIT

Estrena de la grandiosa producció més discutida fins a la data

Incendio en la Opera

per SIMONE GERDAN

DIOSAS DE MONTMARTRE

per CONSTANCE BENNETT

Dibuixos i una atracció sonora.

Avui a la nit, en l'espaió jardí

GRAN BAIL
Orquestra FATXENDES

cesos i Rosa insinuà per entrar-hi; la Caterina no desitjava res més. La sala era d'una penombra incitant. D'ací i d'allà, pel passadís circular, cremaven unes bombetes vermelles, sospeses al sostre com un estel escenogràfic. La pel·lícula començava entremig d'un silenci conventual. Només es sentia el rodar de la màquina i el passar de la cinta taladrada. Dintre la fosca, a les palpentes, els concurrents, escassos, es col·locaven. Un minyó va assegurar al costat de Caterina. Semblaven amics, i varen sostenir una conversa amb una veu tan baixa que li era impossible a la Rosa d'entendre res. Per un moment va creure que la seva amiga era sorda, car el minyó li parlava arran mateix d'orella. Després la noia es justificà dient que era el seu enamorat, que feia temps que li anava al darrera, i com que semblava un bon noi no el desairava.

Aquella mica de facècia a Rosa li va plaure. Era com una pluja que entendreix una planta exhausta, amb les fulles seques pel sol de l'oblit. I remembrava el temps passat, quan Eduard la festejava. Ella, però, no sentí mai aquestes petites dolces d'intimitat sorprenent, aquest gust furtiu de les coses secretes. I hauria desitjat esbandir el seu viure present amb una passió que li retornés les sensacions perdudes. Eduard el trobava lluny d'ella. El seu amor s'havia refredat, i de vegades li semblava que el tenia com un dispeser que li feia una companyia suau, la setmanada del qual li cobria les necessitats indispensables. S'immergi de nou en la febre d'un vestir llampant, cuidava els detalls més ínfims, i ella mateixa es feia exigent la toaleta. Tornava al temps de la coqueteria més refinada. I sola es plavia amb aquestes visicissituds incoherents per l'ús de la llibertat que gosava i de la manca de compromisos morals

que la lligaven amb el marit.

El dijous següent i l'altre tornaren al cinema. El suposat promès de Caterina no comparegué. Però un nou concurrent entalutà conversa amb la Rosa, una conversa indiferent, motivada per la pel·lícula còmica i per l'explicació d'una part confusa de l'argument dramàtic. El concurrent era un jove de maneres cuidades, de mans blanques i ungles polides. Portava un cabell lluent, negríssim, que esblaimava més la palidesa del rostre. Esguard penetrant, nas prominent sense exageració, i afeitat de fresc, amb una olor masculina feta de tabac anglès i de perfumia cara. Un altre dijous ja les esperà amb una forçada indiferència, i es trobaren junts en els seients del pati. La conversa es reduí. El motiu ja no era banal, prenia el caient de doble intenció, encoberta amb mots amables i amanida amb mirades significatives entremig de somriures amb el llavi apretat. Les paraules eren en veu

baixa, insistent. Caterina feia el desentès i la Rosa com qui no l'escoltava.

VIII

LL'idilli va durar tot l'hivern. Fou un hivern cru, interminable. Els dies de sol tenien una humitat manyaga. El cel donava una claror grisa i perduda, quasi neuràlgica. L'aregall mantenia amb certa fidelitat, el fang que els vehicles estovaven, i l'aiguamoll tèrbol de les cadolles i dels bassals no s'assecava mai.

Amb una constància exemplar, el furtiu enamorat de Rosa compareixia cada matí i tarda pel carrer on ella habitava, i a davant del balcó alçava els ulls i li enviava una somriure significatiu. Si feia bon temps, i el sol penetrava a l'obertura, ella l'esperava amb els braços

creuats damunt el ferro gebrat de la barana, i li regrejava el somriure amb un moviment de llavis i d'ulls, de la punta dels quals s'hi despenjava la febre d'un plaer ignorat. Ala tarda, l'esperava darrera el balcó, cosint Caterina havia desaparegut, ja treballava, i aquesta avinentesa ajudà a què el col·loqui amorós avancés més de pressa del que en realitat els dos esperaven.

La solitud de la seva vida precipità l'esdeveniment. Aquella insatisfacció de l'esperit que la retenia amb un ensopiment constant i la feia estirar damunt el sofà amb una inèrcia indòmita, trobà una reacció favorable amb l'imprevist minyó que l'assetjava. Les seves hores mortes tingueren des d'aquell instant, un objectiu determinat. Ja no transcorrien premioses tiràniques, desesperants. La fantasia ja no li brodava la imaginació de follies; de la zona cerebral passava ara al seu cor i una mena de dolcesa punyent li retenia el respir quan el veia a ve-

Unmanifest de la Federació Catalana de Cecs

Hem rebut, i publiquem de bon grat, un manifest redactat en els següents termes:

Ens és grat donar a conèixer la nova de la constitució de la "Federació Catalana de Cecs", la qual, provisionalment, està domiciliada al carrer Banys Nous, 12, segon, segona, Barcelona, i dirigida pels següents senyors, components del seu Consell directiu: president, Artur Arenes; vice-president, Isidre Arsee; secretari, Antoni Caus; vice-secretari, Josep Guilleumont; tresorer, Miquel Fuster; comptador, Josep Hernando; vocals, Francesc Ribatallada, Pere Pérez, Pilar Masmitjà, Carme Fàbregas, Josep Catoli i Baldiri Torres.

Aquesta entitat, la qual sent una fervent veneració per Catalunya i per totes les seves coses (veneració que mai no pot significar política, sinó amor a la nostra terra), s'ha fundat per a aconseguir el millorament moral i material dels cecs de Catalunya i per a ésser el seu òrgan representatiu nacional i internacional. Basant-se en què la manca de la visió no entranya inutilitat absoluta, car els que tenen aquesta anomalia poden adquirir tanta cultura com els vidents i guanyar-se perfectament la vida dedicant-se a diverses ciències, arts, oficis i ocupacions, procurarà, mitjançant gestions prop de les genuïnes autoritats necessàries de la nostra terra, que sigui implantat tot el que pugui contribuir a augmentar l'eficàcia de l'ensenyament cultural i professional de l'orb i tot allò que li pugui assegurar l'exercici de les professions i ocupacions a què ell es pot dedicar, única manera d'acabar gradualment amb la seva mendicitat. La "Federació Catalana de Cecs", amb els seus propis esforços, coadjuvarà a l'obra de les autoritats organitzant al seu local social i en altres llocs, concerts, cursets i conferències de totes les branques del saber humà (ocasions de donar a conèixer vertaders cecs preclars, que avui romanen completament ignorats i àdhuc abandonats), difondrà entre els orbs la cultura catalana, establirà una nodrida bibliote-

ca Braille on hi hauran nombrosos llibres d'ensenyament, farà els possibles per tal de facilitar treball als invidents, etc. Resumint: tot el que pugui equiparar un orb a un treballador, tot el que el pugui col·locar al lloc que haurà d'ocupar en la societat humana, aquesta Corporació procurarà fer-ho, assolir-ho o recolzar-ho.

Aquesta és, en síntesi, la tasca de la "Federació Catalana de Cecs", tasca molt àrdua, però també, si més no, eminentment civilitzadora i regeneradora. Si tothom, tenint en compte aquestes dues qualitats, s'apressa a protegir aquesta entitat, tots els obstacles desapareixeran.

Autoritats de Catalunya! Protegiu moralment i material i escolten sempre aquesta Institució que està cridada a fer sentir el clam dels invidents de la nostra terra! Entitats, poble, feu el mateix! Inscriviu vos com a membres protectors! Pen seu tots amb la vergonya que representa per a Catalunya la mendicitat dels orbs, d'aquests éssers que tot i pòdent viure del seu treball, la immensa majoria per manca de protecció, han d'arrossegar una vida miserable.

I vosaltres, cecs, associacions d'invidents i entitats que us dediqueu a la seva enenyança, inscriviu-vos també, si encara no ho heu fet, a la "Federació Catalana de Cecs". Heu de reflexionar que la unió fa la força que per a ajudar els orbs de les altres nacionalitats ibèriques, abans cal resoldre el problema dels de la nostra terra, i tinguen la seguretat que la Catalunya autònoma el resoldrà, si tots us agrupeu a l'entorn d'aquesta Institució formant un bloc unànim!

Els que volguen ajudar aquesta Corporació, adreceu-vos personalment o per escrit al seu local provisional. — El Consell Directiu.

◆ BALLS DE CARRER ◆

Orquestrina 'MAXIM'S'

Representants:

J. CAPUZ - Comèdies, 40.

J. OLIVELLA - S. Jaume, 8 bis.

Els preus de la Plaça

Preus als quals s'han venut en el nostre Mercat els queviures que es detallen a continuació durant la setmana passada:

Vedella. — Cap de costelles de 3'00 a 3'50 ptes el quilo. Pit, de 2'50 a 3'25 id Coll, de 4'50 a 5'00 id. Mula, de 3'50 a 4'00 id.

Carn de 1.ª enrasada a 4'75 ptes. el quilo. De 2.ª a 3'50 id.

Cabrit, de 6'25 a 7'00 ptes. quilo.

Porc. — Botifarra negra, a 3 ptes. quilo; id. blanca, a 6'00 id.; id. crua, a 5'00 id. Cansalada grassa, a 2'50 id.; id. viada, a 4 id.

Peix. Lluc sense cap, de 1 a 1'50 ptes. els 400 grams. Llucet, de 0'75 a 1'50 id. Pops, de 0'70 a 2 id. Maires, de 0'40 a 0'50 id. Sardina, de 0'75 a 1'00 id.

Pesca salada. Bacallà sec, de 2'25 a 2'75 ptes. quilo; id. remullat, de 1'75 a 2'25 id.

Verdures. — Patates, de 0'25 a 0'35 ptes. quilo. Mongetes tendres, de 0'30 a 1'00 ptes. els 400 grams. Tomàtocs, de 0'30 a 0'45 id. Pèsols, de 0'25 a 0'40 id. Co's, de 0'10 a 0'50 una.

Fruits. — Maduixes, de 1'60 a 2'00 ptes. els 400 grams. Aubergocs, de 0'35 a 0'60 id. Cireres, de 0'25 a 0'40 id. Préssecs, de 0'50 a 0'80 id. Peres, de 0'60 a 0'80 id. Prunes, de 0'60 a 0'70 id. Platans, de 1'00 a 1'60 ptes. dotzena.

Ous, de 1'75 a 3'25 ptes. dotzena.

casa serracant

objectes per a regals
i útils per a la casa
màximes qualitats
preus reduïts

rambla de la república, 37
telèfon 2135

sabadell

La T. S. F.

PROGRAMES PER AVUI

RADIO BARCELONA

7'15 - Sessió de cultura física, per radio.

7'30 - Primera edició del diari parlat «La Palabra».

8'00 - Sessió de Cultura Física per radio.

8'15 - Segona edició del diari parlat «La Palabra».

10'00 - Horari de la Catedral. — Servei Meteorològic. — Estat del temps a Europa i Espanya. — Previsió de temps en el mar i rutes aèries. — Servei Meteorològic radiotelegràfic per línies aèries.

11'15 - Transmissió telefotogràfica diària de la carta del temps.

13'00 - Sessió de música lleugera en discs.

13'30 - Concert pel Sextet de Ràdio Barcelona.

Informació Teatral i Cartelera.

14'00 - Audició de discs

Sessió Cinematogràfica i Cartelera.

Continuació del concert.

14'50 - Borsa del Treball de E.A.J.I.

15'00 - Sessió Radio Benèfica.

16'00 - Fi de l'emissió

19'00 - Concert pel Trio Ràdio Bar-

celona.

19'30 - Cotitzacions de monedes.

Programa del radioient.

Notícies de premsa.

21'00 - Horari de la Catedral. — Ser-

vei Meteorològic.

Concert per l'Orquestra de Ràdio

Barcelona.

22'00 - Secció poètica.

22'10 - Ballables moderns a càrrec

de la Banda Martí.

23'30 - Transmissió des de l'Excel-

sior Dancing, de ballables.

24'00 - Fi de l'emissió.

RADIO VALENCIA

Hores d'emissió: de 13'30 a 15. De 18 a 19 i de 21 a 23.

ASSOCIACIÓ NACIONAL DE RADIODIFUSIÓ

11'45 - Apertura de l'emissora.

11'30 - Emissió fototelegràfica.

12'00 - Diari femení.

Sant del dia. Indicacions astronòmiques. Les persones nascudes avui.

Curs de cuina pràctica. Receptes de

bellesa. Recomanacions profitoses per

a la llar. L'adagi d'avui. La moda al

dia. Secció de consultes. Secció de gra-

fologia. Borsa femenina del treball.

12'30 - Emissió de sobretaula.

Concert pel Quintet Radio.

13'00 - Informació teatral.

14'00 - Hora exacta.

Radiació de discs.

14'15 - Emissió radiobenèfica.

Llista dels donatius rebuts.

Fi de l'emissió.

16'00 - Apertura Carillon.

Informació de Borsa.

Curs radiat de gramàtica catalana.

Música de discs.

18'00 - Hora exacta.

Continuació de música de discs.

18'50 - Emissió infantil.

Llicens de coses, contes, rondalles.

Fi de l'emissió.

Emissió extraordinària amb motiu

de la Revetlla de Sant Pere.

— FABRICA DE GENERES

DE PUNT de JAUME TORRE-

LLA. Vendes al major i detall:

Salut, 126. Vendes al detall: Co-

lom, 29.

Enfront del repès del nou mercat
hi menjareu amb economia i netedat

Tots els dies festius a la tarda
trobareu caragols de confiança

Vins i olis de primera qualitat

BÀR ESTEVET

Antiga Tintoreria GUILERA

FUNDADA L'ANY 1800

TALLERS: VERDI, 151, 153 i 155 - TELEFON 72683 = CENTRAL: PORTAFERRISSA, 15, pral. - TELEFON 22631

BARCELONA

Aquesta casa es complau en assabentar a la seva distingida clientela de Sabadell i públic en general que per al millor serviment dels encàrrecs ha instal·lat una nova SUCURSAL A SABADELL.

Avinguda XI de Novembre número, 19 (front el Cervantes)

on es rebran tota mena d'encàrrecs de TINTORERIA, RENTATS EN SEC, PLANXAT SASTRE i altres del ram, així com l'insuperable

«Planxat Holandès» per a colls, punys i camises

ANIS DEL TÁUP